

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Communal Economy, Infrastructure,
Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05/01-04-6550-80/21 VI
Sarajevo, 19.04.2021. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- o v d j e -

n/r Elvedin Okerić, predsjedavajući

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje– zastupnica Neira Dizdarević, dostavlja se

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Neira Dizdarević, na 33. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 03.03.2021. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", postavila je zastupničko pitanje, koje glasi:

„Ljubazno molim Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša da mi dostavi primjedbe Ministarstva na *Izmjene i dopune Regulacionog plana „Sportsko rekreativno područje Bjelašnica“ zbog kojih je Ministarstvo tražilo dalju doradu dokumenta Izvještaj o strategijskoj procjeni Plana na okoliš.*“

ODGOVOR:

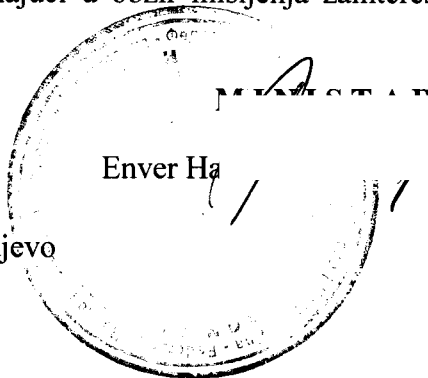
U prilogu akta dostavljamo Vam Mišljenje o prihvatljivosti Izvještaja o strategijskoj procjeni na okoliš za Izmjene i dopune Regulacionog plana „Sportsko rekreativno područje Bjelašnica“, koje je sačinjeno na osnovu rezultata javnog uvida, uzimajući u obzir mišljenja zainteresiranih organa, institucija i pojedinaca.

Dostaviti:

- ① Naslovu
- Služba za skupštinske poslove Kantona Sarajevo
- Stručnoj službi Vlade Kantona Sarajevo
- Sekretaru Vlade Kantona Sarajevo
- Evidenciji
- a/a

Enver Ha

g.maš.

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo komunalne privrede,
infrastrukture, prostornog uređenja,
građenja i zaštite okoliša

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство комуналне привреде,
инфраструктуре, просторног уређења,
грађења и заштите околиша

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Communal Economy, Infrastructure,
Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05-05-39359/20 VI
Sarajevo, 08.03.2021. godine

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo
Branilaca Sarajeva 26
71000 Sarajevo

PREDMET: Mišljenje o prihvatljivosti Izvještaja o strategijskoj procjeni na okoliš za IDRP
„Sportsko-rekreaciono područje Bjelašnica“

Dana 15.10.2020. godine ovom Ministarstvu je dostavljena na mišljenje revidirana verzija Izvještaja o strategijskoj procjeni na okoliš za Izmjene i dopune Regulacionog plana „Sportsko-rekreaciono područje Bjelašnica“ (u daljem tekstu Izvještaj). U postupku davanja mišljenja na Izvještaj, Ministarstvo je dana 08.12.2020. godine, shodno stavu 2 člana 12. Uredbe o strategijskoj procjeni uticaja planova i programa na okoliš (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 32/11), isti postavilo na svoju web stranicu radi javnog uvida, a zatraženo je i mišljenje nadležnih organa i stručnih organizacija. Izvještaj je dostavljen Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, Federalnom ministarstvu prostornog uređenja, Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo (Sektor za energetiku, vodoprivredu, poduzetništvo i ugostiteljstvo i Sektor za poljoprivredu, veterinarstvo i šumarstvo), Ministarstvu komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo, Kantonalnom zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, Zavodu za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo, Agenciji za vodno područje rijeke Save, Općini Ilidža, Općini Hadžići, Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, Udruženju inženjera i tehničara šumarstva FBiH, Upravi za šumarstvo Kantona Sarajevo, KJKP „Vodovod i kanalizacija“ (Pogon „Vodovod“ i Pogon „Kanalizacija“), KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o. Sarajevo i KJP ZOI'84.

Rok za dostavu mišljenja je bio 08.01.2021. godine. Međutim, imajući u vidu da je poziv za javne konsultacije otpremljen sa 16 dana zakašnjenja, produžen je rok za zaprimanje mišljenja za isti broj dana.

Zaprimljena su mišljenja Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, Agencije za vodno područje rijeke Save, KJKP „Vodovod i kanalizacija“ i KJP ZOI'84. Takođe, mišljenja su dobijena i od

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Udruženja „Resursni Aarhus centar u BiH“, Udruženja „EKO akcija“, Extreme Sport Club Sarajevo, Bublin Mehmeda – prof. emeritus Građevinskog fakulteta u Sarajevu, te iz Kabineta predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo.

Mišljenja nadležnih organa i stručnih organizacija su slijedeća:

- a) **Federalno ministarstvo okoliša i turizma** se izjasnilo, da ne može dati pozitivno mišljenje na prijedlog Izmjena i dopuna Regulacionog plana „Sportsko rekreativno područje Bjelašnica“, obzirom da će realizacija Plana dovesti do ireverzibilne degradacije okoliša (tlo, biodiverzitet vrsta i staništa, zrak i voda). U Mišljenju broj 04-19-773/20 od 05.01.2021. godine (dato u prilogu) navode, da je predmetno područje identificirano kao dio NATURA 2000 područja Bjelašnica- Igman-Visočica-Treskavica, unutar kojeg su utvrđene vrste strogo zaštićene sa svojim staništima i vrste koje se nalaze na Crvenoj listi Federacije BiH, te ukazuju na činjenicu, da je zakonskom legislativom Federacije BiH iz oblasti zaštite prirode zabranjeno poduzimanje aktivnosti kojima se mogu ugroziti divlje vrste i njihova staništa. Navode, da nije uzet u razmatranje negativan uticaj na EMERALD područje kanjona Rakitnice, te predlažu da se razmotri mogućnost izuzimanja dijela područja u smislu zaštite (kao npr. Ravna vala, rezervati tetrijeba, divokoze i medvjeda). Na kraju zaključuju, da glavna odrednica budućeg razvoja Kantona Sarajevo, kao turističke destinacije, treba biti zasnovan na sačuvanim prirodnim vrijednostima, a ne na devastaciji prostora.
- b) **Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** u svom mišljenju broj 07-21-1/2-25/21 od 04.01.2021. godine (dato u prilogu) se decidno ne izjašnjava o prihvatljivosti Izvještaja, ali su stava da Izvještaj treba doraditi u određenim dijelovima. U tom smislu u Tabeli 1 na str. 28. (kolona 2, red 2) treba dodati i Plan upravljanja vodnim područjem rijeke Save 2016.-2021. godine, a u poglavlju 2.1.3. „Površinske i podzemne vode“ na str. 45. iza navedene „Odluke o zaštitnim zonama Sarajevskog polja“ potrebno je navesti i „Odluku o odvodnji otpadnih voda“, ukoliko je ista donešena. Navode, da je potrebno Sadržaj na str. 4 dopuniti dijelom „Izvori podataka“, te da je potrebno ažurirati „Uredbu o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije“.
- c) **Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo** je putem tri dopisa iskazalo svoje mišljenje o Izvještaju. U Mišljenju broj 07-05-21-39359-8/19 od 04.01.2021. godine (u prilogu) akcenat je stavljen na pitanje zaštite voda. U Mišljenju se navodi, da se za potrebe sadržaja predmetnog Plana dodatno povećava potrošnja vode, što dodatno povećava pritisak i na izvorište i na vodovodni sistem, koji su i sada kapacitetom nedovoljni za snabdijevanje grada Sarajeva vodom. Takođe, odvodnja fekalnih voda je dodatno opterećenje na postojeći kanalizacioni kolektor Bjelašnica-Igman-Hadžići, te se postavlja pitanje da li postojeći kapacitet može zadovoljiti planirane sadržaje, imajući u obzir izgrađenost objekata koji su priključeni na kolektor. Dalje, povećanje parking mjesta dodatno povećava količinu zagađene oborinske vode koju treba prečistiti, pri čemu recepijent za ispušt površinskih voda sa parkinga, saobraćajnica, krovnih površina i drugih sadržaja nije jasno definisan i ne zna se gdje i kako će se odvoditi i ispuštati ta voda. Na kraju slijedi zaključak, da sadržaji u obuhvatu Izmjena i dopuna Regulacionog plana "Sportsko-rekreaciono područje Bjelašnica" trebaju biti pažljivo odabrani i prostorno raspoređeni, na način da smanjuju negativne uticaje na okoliš, te je u tom smislu potrebno uspostaviti ravnotežu između potreba razvoja Općine Trnovo i valorizacije prostora u cilju ekonomskog razvoja s jedne strane i zaštite okoliša, čiji je sastavni dio i zaštita voda, s druge strane.

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

U dopisima br. 07-07-22-51311/20 od 08.01.2021. godine i 07-06-22-39359/19 od 12.01.2021. godine (u prilogu) date su primjedbe i prijedlozi koji se odnose na problematiku šuma i šumskog zemljišta. U prvom dopisu se više referišu na činjenice vezane za šume na području Bjelašnice, nego što se komentariše sam Izvještaj. U drugom dopisu polazi se od toga, da strateški ciljevi Kantonalnog plana zaštite okoliša Kantona Sarajevo zaštita i unapređenje prirodnih resursa u konkretnom slučaju nisu uzeti u obzir, jer predloženi sadržaji u obuhvatu predmetnog Plana podrazumijevaju trajnu promjenu namjene veće površine šumskog zemljišta, fragmentaciju šumskih kompleksa, gubitak staništa divljači itd., te da je ovaj Izvještaj trebao biti sveobuhvatniji i detaljniji, nudeći više adekvatnijih i prihvatljivijih mjera za smanjenje negativnog uticaja na okoliš. Naglašava se, da je trebalo uzeti u obzir činjenicu, da Plan graniči sa područjem na kojem su već izgrađene staze, infrastrukturni, turistički i stambeni objekti, tako da će u konačnici ukupna površina šumskog zemljišta kojoj će se trajno promijeniti namjena biti daleko veća, kao i uticaj na okoliš. Iako je u Izvještaju konstatovano, da je kroz šumsko privrednu osnovu prepoznat značaj odjela za uzgoj tetrijeba, divokoze i medvjeda, nisu razmatrane, niti uzete u obzir, odredbe Lovno gospodarske osnove za „Posebno lovište „Igman – Bjelašnica“, kao temeljnog akta za ugoj i zaštitu divljači na ovom prostoru. Realizacijom planskih aktivnosti doći će do fragmentacije ali i trajnog gubitka staništa za navedene vrste divljači. Osim toga, ukazuje se na to, da se u Izvještaju navodi da je riječ o relativno malim površinama koje je potrebno zauzeti realizacijom planskih aktivnosti, međutim da treba uzeti u obzir da se ove planske aktivnosti naslanjaju na prostor na kojem je već izvršena promjena namjene šumskog zemljišta, te da je potrebno da se ovaj kompletan obuhvat cijeni sa aspekta procjene uticaja na okoliš i detaljno obrazloži sa predloženim mjerama. Postavlja se pitanje, zbog čega se u Izvještaju predlaže provođenje detaljnijih istraživanja prirodnih karakteristika na predviđenim koridorima skijaških staza radi utvrđivanja uticaja na šumu i u tom smislu izrada „nove obavezne studije uticaja na okoliš“, kada se to trebalo uraditi ovom strategijskom procjenom uticaja. Na kraju, skreće se pažnja na prašumu „Ravna vala“, koja će praktično biti okružena planiranim sadržajima i tako izgubiti svojstvo prašume.

- d) **Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo** je dostavio mišljenje broj 01-1131/20-Z05 od 08.01.2021. godine (u prilogu) u kojem se konstatuje, da će planirane aktivnosti u obuhvatu IDRP „Sportsko rekreaciono područje Bjelašnica“ imati negativne uticaje na biodiverzitet, vegetaciju (smanjenje staništa), šume, uznemiravanje životinjskog svijeta, podzemne vode. U mišljenju se navodi, da određene vegetacijske zajednice predstavljaju vrlo senzitivne ekosisteme čija opstojnost je već duži vremenski period ugrožena, te je s tim u vezi potrebno detaljno elaborirati sve potencijalne negativne utjecaje izgradnje objekata i uopće svih tehnogenih zahvata. Smatraju, da će na površinama koje su izdvojene kao lovnouzgoini rezervati, odnosno zaštićeni rezervati tetrijeba, divokoze i medvjeda izgradnjom planiranih sadržaja doći do fragmentacije, staništa, te da je stoga potrebno utvrditi kompenzacijske uslove, shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode Federacije BiH, i na drugim značajnim staništima nadoknaditi štetu koja je nastala degradacijom postojećih staništa. Na kraju se predlaže sanacija i rekonstrukcija kanalizacione mreže „Bjelašnica-Hrasnica“.
- e) **Agencije za vodno područje rijeke Save** je dostavila Mišljenje broj 10-1445-3/20 od 18.01.2021. godine (u prilogu), u kojem se navodi, da bi u poglavlju 2.1.3. trebalo dati osvrt na Studiju dugoročnog snabdijevanja vodom stanovništva, privrede i industrije na vodnom području rijeke Save u Federacije BiH - Sarajevski kanton (2019. godina); da je za proračun potrebnih količina vode uzeta daleko veća specifična potrošnja vode od potrebne; da Izvještaj

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

treba dopuniti podacima iz Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH (2016-2021): nedostaje trenutno/postojeće stanje vodnih tijela i tačan popis površinskih voda (izvora i potoka) predmetnog područja; da prijedlog mjera zaštite treba usaglasiti sa ciljevima Plana upravljanja vodama. Primjedbe se odnose i na monitoring površinskih voda i njegovu učestalost.

- f) **KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.** u svom dopisu broj 4546/20 od 18.01.2021. godine (u prilogu) obavještava, da je u postupku izrade i donošenja predmetnog Plana dalo pozitivno mišljenje broj: 242-1/19 od 28.05.2019. godine na Idejno rješenje – snabdijevanje vodom u okviru Izmjena i dopuna Regulacionog plana „Sportsko-rekreativno područje Bjelašnica“, te navodi da Izvještaj treba biti usaglašen sa Idejnim rješenjem. Što se tiče odvodnje otpadne vode, ukazuju na činjenicu, da se dio rješenja odvodnje oslanja na sabirnu kanalizacionu mrežu i prepumpavanje, a koja je u vlasništvu preduzeća ZOI'84, te da je potrebno detaljno sagledati stanje ove mreže i njen kapacitet za prihvatanje dodatnih količina otpadne vode. U tom smislu, Izvještaj obavezno treba obuhvatiti rekonstrukciju ove mreže i adekvatne mjere zaštite u slučaju akcidentnih situacija sa prekidom rada prepumpnog sistema. Navode i niz objekata za koje odvodnja otpadne vode nije uopšte tretirana. Takođe, smatraju da rekonstrukcija glavnog kolektora Bjelašnica-Igman-Hadžići mora zauzeti primarno mjesto u Izvještaju. U Mišljenju ukazuju, da nije obrađen uticaj krčenja šume za potrebe gradnje sadržaja planiranih Planom na hidrološko područje Sarajevskog polja, kako bi u skladu s tim eventualno bio predložen strožiji režim nego je to sada. Na kraju su dati prijedlozi po pitanju zagrijavanja objekata i proizvodnje vještačkog snijega.
- g) **KJP ZOI'84** je dostavilo dopis broj 056/21 od 06.01.2021. godine (u prilogu), koji je upućen na više adresa i u kojem se uopšte ne referiše na Izvještaj, nego na sadržaj Plana sa aspekta upravitelja sportsko-rekreativnih terena na Bjelašnici.

Mišljenja Nevladinih organizacija i pojedinaca

- h) **Udruženje „Resursni Aarhus centar u BiH“** je dostavilo svoje komentare u dopisu broj 02-003/21 od 06.01.2021. godine (u prilogu). Poseban naglasak stavljaju na to, da strategijska procjena nije vršena u skladu sa odredbama Uredbe o strategijskoj procjeni uticaja planova i programa na okoliš. Mišljenja su, da su upitni načini na koji će se zaštititi izvorišta voda u kontekstu kumulativnog efekta pritisaka na podzemne vode i vodne režime izgradnjom novih stambenih i ugostiteljskih objekata i drugih sadržaja Plana. Navode, da u Izvještaju nije razrađen plan sanacije već nastale štete po Vrelo Bosne, čiji status – Spomenik prirode u Izvještaju uopšte nije uvažen, kao ni zaštita i mjere prevencije od buduće štete uslijed kontaminacije fekalijama. Postavljaju pitanje, da li će izgradnja novih stambenih i ugostiteljskih objekata na planini Bjelašnici, naročito na način na koji je to do sada vršeno, grubim uništavanjem i narušavanjem okoliša dovesti u pitanje ispravnost i raspoloživost pitke vode, zaista vrijedno rizika po zdravlje građana Sarajeva. Takođe, ukazuju na to, da u Izvještaju nisu dovoljno, ili uopšte nisu razrađeni mogući negativni uticaji, niti identifikovane adekvatne mjere zaštite za evidentirane prirodne cjeline, Bjelašnice, Treskavice, Rakitnice, Visočice, kao ni za prašumu Durmiševica. Na kraju, zahtijevaju od Ministarstva da Izvještaj ocijeni negativno.
- i) **Extreme Sport Club Sarajevo** u svom dopisu broj 001/21 (u prilogu) ne komentariše Izvještaj, već daje informacije o klubu i sportovima koje okuplja.

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- j) **Gospodin Mehmed Bublin, prof. emeritus Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu** u svom dopisu od 11.01.2021. godine (u prilogu) navodi, da Izvještaj nije baziran na sistemskim, kumulativnim, dugoročnim i sinergijskim posljedicama na okolinu, nego je orijentisan na pojedinačno tretiranje: uništavanje šuma i biodiverziteta, izgradnju objekata, tretman otpadnih voda, vodosnabdjevanje, tretman otpada, saobraćaja i saobraćajnica. Ovakav pristup relativizira značaj uticaja i posljedica, svodeći ih na procentualno učešće u odnosu na prostornu obuhvatnost Plana, čime ih minimizira, vjerujući apsolutno u mjere koje će se preduzeti za njihovo umanjivanje ili eliminaciju. Sve ovo ukazuje na pogrešan pristup, a pogled na slike uništavanja stoljetnih šuma i njihovog biodiverziteta podsjeća nas na ekocid, pogotovo što je realizacija sportskog centra i njegovog doprinosa razvoju sasvim upitna.
- k) **Gospodin Anes Podić iz Udruženja Eko akcija** je dana 15.01.2021. godine putem maila dostavio komentar na Izvještaj, u kome se navodi slijedeće: Nacrtu Izvještaja nedostaje analiza postojećeg stanja, odnosno u kojoj mjeri je postojeća izgradnja na području Bjelašnice i Igmana uticala na okoliš, prvenstveno na kvalitet vode u izvorištima Sarajevskog polja. Tek nakon temeljite analize postojećih uticaja na kvalitet vode i učinka mjera koje su do sada primijenjene, bilo bi moguće davati odgovarajuće preporuke o tome, da li je buduća gradnja moguća i ako jeste, u kom obimu i uz kakve mjere zaštite. U tom smislu je potrebno Izvještaj vratiti Izrađivaču na doradu.
- l) **Zamjenica predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo g-đa Danijela Kristić** je, ispred grupe **Inicijativa Bjelašnica Igman**, dopisom broj 01-19-157-1/21 od 05.01.2021. godine (u prilogu) iznijela stavove koji se odnose na sadržaje planirane obuhvatom Plana, bez osvrta na sam postupak stratejske procjene uticaja Plana na okoliš.

Pored navedenog ovo **Ministarstvo** može konstatovati i slijedeće:

Analizirajući izmjene i dopune koje su urađene u Izvještaju u odnosu na ocjenu istog od 10.07.2020. godine, utvrđeno je da su djelimično dopunjena određena poglavlja, da su uneseni neki novi podaci, pojedini upitni dijelovi su izbačeni, ali da suštinski dokument nije kvalitativno unaprijeđen, niti je ispunio glavnu svrhu, odnosno nije dao odgovor da li je Plan okolišno i strateški provodiv i održiv. Kao ilustraciju, navodimo slijedeće primjere

Segment Izvještaja koji se odnosi na „Opis sadržaja i ciljeva Plana, te odnos prema drugim planovima ili programima“, a što je od ključnog značaja za kompletnu stratejsku procjenu, je parcijalan i neadekvatan, posebno sa stanovišta povezanosti sa drugim planovima i politikama.

Konkretnije, u ovom slučaju rade se Izmjene i dopune Regulacionog plana „Sportsko rekreativno područje Bjelašnica“, a da osim spominjanja da je osnovni planski dokument donesen 1982. godine, nigdje nije rečeno, koji sadržaji su navedenim bili planirani, da li su obuhvati podudarni, koliko i koji objekti su izgrađeni u okviru istog i sl.

U Odluci o pristupanju Izmjena i dopuna Regulacionog plana „Sportsko-rekreativno područje Bjelašnica“ između ostalog je navedena i smjernica „Izvršiti usklađivanje Izmjena Plana sa donesenim odlukama o pristupanju izradi urbanističkih projekata, projekata koji su u fazi izrade i usvojenim projektima donesenim od strane Općinskog vijeća Trnovo“. Osim što se ovdje radi o inverzivnom postupku da se planovi višeg nivoa usklađuju sa nižim, a što je suprotno važećoj legislativi, najvećim dijelom je izostalo konkretno navođenje šta je sve planirano donesenim urbanističkim projektima i koji sadržaji (objekti) su već izgrađeni. Opisana podjela po zonama A,B,

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

C je apsolutno nedovoljna da se sagledaju svi uticaji zahvata (direktni, indirektni, kratkoročni, trajni, kumulativni) i posljedice primjene planova. Tako se npr. u zoni A navodi proširivanje skijaških staza kao i izgradnja žičara i ski liftova, i istovremeno pominje, da su iste dijelom ili u potpunosti izvan obuhvata Plana. Budući da su za strategijsku procjenu uticaja najbitnije teme vezane za okoliš i održiv razvoj, a da su Bjelašnica i Igman suštinski jedinstvena prostorna, prirodna i hidrogeološka cjelina, nedostaje precizni opis planova kontaktnih područja u kojim navedena skijaška infrastruktura počinje ili se završava.

Činjenicu da je Izvještaj nedorečen i selektivan argumentira i izostanak osvrta na RP „Sportsko rekreativno područje Igman“, odn. UP „Igman – Veliko polje“ čija je priprema u toku i koji takođe predviđa više istih i sličnih sportsko-rekreativnih sadržaja.

Zbog navedenog nemoguće je utvrditi i zbirne i sinergijske uticaje, potencijalne konflikte u prostoru i moguće štetne posljedice, pa samim tim nedostaju i mjere ublažavanja i eventualni alternativni prijedlozi. Takođe, za zone B i C se navodi, da je predviđena izgradnja sportsko-rekreativnih terena i objekata, kao i smještajnih kapaciteta individualnog, apartmanskog karaktera, uz hotele, restorane i druge ugostiteljske sadržaje. Izuzev djelimično pobrojanih objekata društvene infrastrukture, smještajnih i ugostiteljskih objekata, nepoznat je ukupan broj planiranih sadržaja da bi se pravilno procijenio uticaj na biodiverzitet, fizički diverzitet, produkcija otpadnih voda, potrebe za resursima (voda, energija). Dakle, bez jasne evidencije izgrađenih sadržaja i analize postojećih okolišnih uticaja unutar kompletnog Plana i u kontakt zonama, nije realno očekivati integralnu i zadovoljavajuću procjenu planiranog stanja.

Što se tiče politika na kojima se zasniva planiranje razvoja područja, preferira se Strategija razvoja Općine Trnovo, saznanja dobivena za potrebe održanog EYOF 2019, taksativno se navode opšti ciljevi strateških dokumenata Federacije i Kantona, bez konkretizacije šireg javnog interesa, posebno za vodosnabdijevanje Sarajeva. Inače u većem dijelu Izvještaja koriste se neažurni podaci, uočava se da nedostaju brojni relevantni pokazatelji, ali osim usputne konstatacije o ovim problemima, preko njih se prelazi bez jasnog propitivanja uopšte mogućnosti okončanja strategijske procjene uticaja u postojećim okolnostima.

Posebno izdvajamo da strategijska procjena predmetnog Plana na okoliš nije posvetila dužnu pažnju sagledavanja uticaja na okoliš postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda, posebno onom na lokalitetu Gornja Grkarica, a u kontekstu činjenice, da je postupak izdavanja okolinske dozvole za navedeno postrojenje prekinut do donošenja Izmjene i dopune Regulacionog plana „Sportsko rekreaciono područje Bjelašnica“ u koji će biti ugrađeni rezultati strategijske procjene uticaja predmetnog plana na okoliš. Pri tome, treba imati u vidu, da je članom 104. starog Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH, odnosno članom 116. stav 3 novog Zakona o Zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj 15/21) utvrđeno, da postrojenja za tretman otpadnih voda spadaju u grupu pogona i postrojenja koji predstavljaju opasnost po okoliš zbog načina upravljanja lokacijom i zbog materijala koje koriste. Stoga je neprihvatljivo, da za postrojenje praktično nema nikakve procjene, izuzev teoretskog razmatranja. Tim prije, što se u Izvještaju navodi, da je recipijent za prihvatanje tretirane otpadne vode potok Grkarica, a u Zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole je navedeno, nakon prvobitno planiranog potoka Grkarica, da je recipijent rijeka Presjenica. Pri tome je u novoj verziji Zahtjeva mjesto ispusta udaljeno 3 km zračne linije od postrojenja, što je praktično značajno veća dužina kolektora u odnosu na prvobitno rješenje. U Zahtjevu nije dato obrazloženje zbog čega je došlo do promjene recipijenta, niti na osnovu kojih parametara je izvršen novi odabir a sa stanovišta zaštite okoliša, veoma važno je dati podatke o terenu kuda će trasa kolektora prolaziti. Promjena recipijenta implicira, da prvobitno izabrani potok Grkarica po svom tipu i režimu tečenja nije bio zadovoljavajući izbor. Osim toga, nije jasno na osnovu kojih podataka je napravljena analiza ulaznog opterećenja i prihvata fekalne kanalizacije od objekata koji će biti

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

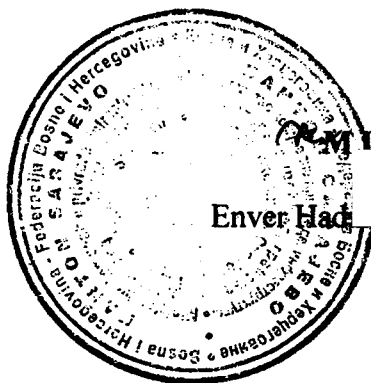
priključeni, kada im se ne zna tačan broj. Sve ovo govori, da je potrebno sagledati i u obzir uzeti i alternativne opcije, kako po pitanju lokacije prečistača, tako i po pitanju tehnoloških rješenja.

Uzimajući u obzir rezultate javnog uvida i mišljenja zainteresiranih organa, institucija i pojedinaca, ovo Ministarstvo saopštava da je Izvještaj o strategijskoj procjeni na okoliš za Izmjene i dopune Regulacionog plana „Sportsko-rekreaciono područje Bjelašnica“ neprihvatljiv, zbog čega mora pretrpjeti značajne dorade.

Preporučuje se odgovoran zajednički rad svih relevantnih aktera u procesu donošenja Plana s ciljem pronalaženja najboljih, realnih, optimalnih i održivih rješenja u interesu javnosti, ljudskog zdravlja i svih komponenti okoliša.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Enver Hadžić, _____maš.

Dostaviti:

- ⊖ Naslovu
- Evidenciji
- a/a

web: <http://mki.ks.gov.ba>
e-mail: mki@mki.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-086,
Fax: + 387 (0) 33 562-177
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

